

EU POSLANICI:

POROZAN KLIMATSKI CILJ ZA 2030.

Evroparlamentarci su, pored ostalog, kritikovali pristup Komisije pregovorima o klimatskom zakonu, koji nastoji da cilj ostvarenja EU klimatske neutralnosti postane pravno obavezujući.

Institucionalni investitori drže bilion dolara u globalnoj industriji uglja

Cene dozvola za emisije CO₂ ubrzavaju prelazak s uglja na gas

Više cene CO₂ logične i potrebne - arhitekta EU ETS

Porez na CO₂ na granici EU platiti „virtuelnim“ dozvolama za emisije

Islandska firma pretvara CO₂ u stene

Poljska i Mađarska grade tranziciju iz uglja na nuklearnoj energiji

Nemačka: 2,4 mlrd evra naknade za nuklearke

ACER poziva na poboljšanja predloga Uredbe TEN-E

Pobuna britanskih mrežnih operatera protiv energetskog regulatora

EU poslanici ukazali na niz „rupa“ u klimatskom cilju za 2030.	OVDE
Institucionalni investitori drže bilion dolara u globalnoj industriji uglja	OVDE
ACER poziva na poboljšanja predloga Uredbe TEN-E	OVDE
ACER: Konsultacije o kibernetičkoj sigurnosti elektroenergetske mreže	OVDE
Više cene CO2 logične i potrebne - arhitekta EU ETS	OVDE
Cene dozvola za emisije CO2 ubrzavaju prelazak s uglja na gas	OVDE
Porez na CO2 na granici EU platiti „virtuelnim“ dozvolama za emisije	OVDE
Pobuna britanskih mrežnih operatera protiv energetske regulatora	OVDE
Islandska firma hvata, skladišti i pretvara CO ₂ u stene!	OVDE
Brisel odobrio državnu pomoć za sistem daljinskog grejanja Bukurešta	OVDE
EU istražuje odluku Nemačke da plati zatvaranje elektrana za ugalj	OVDE
Nemačka: Novi tender za gašenje TE na ugalj	OVDE
Nemačka: 2,4 mlrd evra naknade za nuklearke	OVDE
Vetar zamenio ugalj kao najveći nemački izvor energije u 2020.	OVDE
Mađarska ubrzala za pet godina rok za napuštanje uglja	OVDE
Uloga obnovljivog vodonika u poljskom zelenom planu oporavka	OVDE
Iz Shella predlog da EU nametne svoje standarde za metan i uvoznom gasu	OVDE
Rumunija: EU plaća samo visokotehnološke energetske projekte	OVDE
Povećane perspektive kreditnog rejtinga bugarske elektroprivrede	OVDE
Prosečne cene električne energije po zemljama - nedelja 22.-28. februar (Izvor: IENE)	OVDE
Prosečne kliring cene električne energije u JIE– nedelja 22.-28. februar. (Izvor: IENE)	OVDE

EU poslanici ukazali na niz „rupa“ u klimatskom cilju za 2030.

STRAZBUR - Evropski poslanici su ukazali na "rupe" u klimatskom cilju koji je predložila Evropska komisija za 2030. godinu i uperili prst u izvršnu vlast Evropske unije zbog njenog tvrdog stila pregovaranja o klimatskom zakonu EU, piše 6. marta **Euractiv**.

Poslanici iz čitavog političkog spektra osuli su paljbu po Fransu Timermansu, izvršnom potpredsjedniku EK zaduženom za klimatsku politiku, tokom žestoke polemike u četvrtak (4. marta).

Evroparlamentarci su, pored ostalog, kritikovali pristup Komisije pregovorima o klimatskom zakonu, koji nastoji da cilj ostvarenja EU klimatske neutralnosti postane pravno obavezujući.

Komisija bi trebalo da deluje kao pošten posrednik tokom trosmernih razgovora s Evropskim parlamentom i Savetom ministara EU, što prema oceni poslanika u ovom zadatku nije slučaj

Tokom rasprave pojedini poslanici su naveli da je korišćenje 1990. godine kao osnove za izračunavanje cilja EU 2030. obmanjujuće jer su se emisije brzo smanjivale 1990-ih nakon raspada Sovjetskog Saveza. Smanjenje za 55% u odnosu na 1990. godinu zapravo je ekvivalent smanjenju

od 42% na nivou iz 2018. godine, upozorila je klimatska aktivistkinja Greta Tunberg.

Zakonodavci su izrazili zabrinutost zbog toga što "neto" cilj Komisije za smanjenje gasova staklene bašte (GSB) za 2030., uključuje i uklanjanje emisija CO₂ iz poljoprivrede, upotrebe zemljišta i šumarstva - takozvanih prirodnih "umivaonika ugljenika" (bilo koji prirodan rezervoar koji akumulira i skladišti neko hemijsko jedinjenje koje sadrži ugljenik na neodređeno vreme i time smanjuje koncentraciju CO₂ iz atmosfere – prim. urednika Biltena).

Umivaonici ugljenika nisu bili uključeni u prethodne klimatske ciljeve EU, što, kako kažu evro parlamentarci, stvara rupu koja znači da će stvarno smanjenje GSB-a biti niže od 55% koliko najavljuje izvršna vlast EU.

U polemici sa Timermansom poslanici su, kritikujući trenutni obračun umivaonika ugljenika, naveli da meta 55% nije uzela u obzir šumske požare i oluje koje bi mogle smanjiti sposobnost drveća da apsorbuje CO₂, pa su mnogi predložili stvaranje zasebnog cilja za „umivaonike“.

Timermans je branio predloženi neto cilj, rekavši da je u skladu s metodologijama primenjenim na nivou UN-a.

Institucionalni investitori drže bilion dolara u globalnoj industriji uglja

NJUJORK - Institucionalni investitori, poput penzijskih fondova, menadžera imovine, osiguravajućih društava i hedge fondova, investirali nešto više od 1 bilion dolara u svetskom sektoru uglja, pokazuje jedno upravo objavljeno istraživanje.

Istraživanje koje je sproveo više od 25 lobističkih grupa i klimatskih aktivista, uključujući Urgewald, Reclaim Finance i Rainforest Action Network, analiziralo je finansijske tokove 934 energetske i globalne trgovačke kompanije u sektoru uglja.

Pritom, istraživanje je pokazalo da su američki investitori činili većinu od ukupnog broja, od 58%, prenosi 25. februara **Wall Street Journal**.

"Iako su mnogi veliki investitori u EU počeli da "češljaju" kompanije iz industrije uglja u svojim portfeljima, velika većina američkih investitora odbila je da usvoji politike izlaska iz ovog fosilnog goriva", navodi se u izveštaju.

Zelene grupe tvrde da je finansijska industrija više zainteresovana za „zeleno pranje“ nego za rešavanje zadatka smanjenja emisije ugljika i pozivaju novu američku administraciju da se pozabavi ulogom Wall Streeta kao pokretača zagađenja klime.

U prilično neočekivanom otkriću, istraživanje je zaključilo da su komercijalne banke usmeravale

više novca u industriju uglja nego 2016. godine, godinu dana nakon potpisivanja Pariskog sporazuma. Banke su tada osigurale 491 milijardu dolara putem kreditiranja i osiguranja kompanija iz industrije uglja. Do 2019. ovaj je iznos skočio na 543 milijarde dolara - gotovo 11% više.

ACER poziva na poboljšanja predloga Uredbe TEN-E

LJUBLJANA - Agencija EU za saradnju energetskih regulatora (ACER) **objavila** je 5. marta [zajednički dokument](#) sa Svetom evropskih energetskih regulatora (CEER) o tome kako poboljšati postojeće predloge Evropske komisije o Uredbi o transevropskim energetskim mrežama (TEN-E).

Ukratko, ACER i energetski regulatori pozivaju na neutralnu i nezavisnu tehničku procenu infrastrukturnih projekata i poboljšani regulatorni nadzor kako bi se podržali projekti koji donose najviše koristi za Evropski zeleni dogovor i kako bi se izbegli rizici neopravdanih troškova za evropske potrošače.

U osnovi, ACER i regulatori fokusiraju se na 2 glavna pitanja:

Kvalitet alata za procenu infrastrukturnih potreba i vrednosti projekata u skladu s ciljevima evropske energetske politike, i ulogu regulatora i Agencije u upravljanju procesom evropskih projekata od zajedničkog interesa (PCI), osiguravajući da mogu efikasno nadgledati zadatke operatora prenosnih sistema.

ACER: Konsultacije o kibernetičkoj sigurnosti elektroenergetske mreže

LJUBLJANA - Agencija EU za saradnju energetskih regulatora (ACER) sprovede na proleće (april-maj) javne konsultacije o okvirnim smernicama o kibernetičkoj sigurnosti prekograničnih tokova električne energije i dostaviti ih Evropskoj Komisiji do jula 2021. godine, saopštio je ACER. Kako preinačena (2019.) Direktiva o električnoj energiji, tako i Uredba o električnoj energiji sadrže mere sajber sigurnosti. Na primer, Direktiva se bavi pitanjima vezanim za zahteve za kibernetičkom sigurnošću za rešenja pametnih brojlara. Uredba o električnoj energiji pruža pravnu osnovu za obavezujuća opšte-EU pravila internetske sigurnosti koja će dopuniti i precizirati postojeće regulative i direktive o kibernetičkoj sigurnosti.

Ova nova mrežna pravila sajber sigurnosti u elektroenergetskom sektoru pokrivaju pitanja poput automatizacije i protoka podataka koji se odnose na prekogranične tokove električne energije, zajedničke minimalne zahteve kibernetičke sigurnosti primenjive na sve aktere na tržištu električne energije, kao i obaveze planiranja, praćenja i izveštavanja. Uredba o električnoj energiji takođe predviđa ulogu u oblasti kibernetičke bezbednosti za novo EU telo za operatore distributivnog sistema (EU DSO).

Više cene CO2 logične i potrebne: arhitekta EU ETS

BRISEL - Nedavni rast cena dozvola za emisije ugljendioksida (EUA) u Evropskoj uniji (EU) logičan je i potreban, s obzirom na klimatske ambicije bloka, i kreatori politike ne bi trebalo da intervensišu kako bi ih promenili, rekla su 5. marta dva ključna tvorca izvornog EU sistema trgovine emisijama (EU ETS).

"Viša cena ugljenika je ono što je uvek trebalo da podstakne promene i mora se izbegavati otupljivanje tog instrumenta", rekli su Jos Delbeke i Peter Vis u analizi za Evropski univerzitetski institut.

Cene EUA su u februaru skočile na rekordne visine od preko 40 evra/tona (EUR/t), sa oko 30 EUR / t početkom decembra, što je izazvalo zabrinutost da bi cene mogli da naduvavaju špekulanti.

Međutim, trenutne cene bile su "na donjem kraju" raspona potrebnog da bi EU postigla svoj cilj da do 2050. godine ima neto nula emisija i minimalno 55% smanjenja sa nivoa iz 1990. do 2030., navode dvojica autora.

EK je modelirala cene EUA u rasponu od 32-65 EUR / t do 2030. na osnovu postizanja cilja smanjenja od 55%, podseća agencija **Montel**.

Dodali su da je trebalo više od pet godina da EU dogovori mehanizam rezerve stabilnosti tržišta za borbu protiv prekomerne ponude EUA nakon recesije 2009-10, tako da se nove regulatorne promene ne mogu dogoditi preko noći.

Dvojica autora su skeptična i prema pozivima za postavljanje podova i / ili plafona za cene CO₂. O takvim kontrolama bilo bi „izuzetno teško dogovoriti se“ i potkopale bi tržišni mehanizam ETS-a.

Cene dozvola za emisije CO₂ ubrzavaju prelazak s uglja na gas

LONDON - Brzina prebacivanja sa uglja na gas širom Evrope porasla je 2020. godine uz pomoć visokih cena EU dozvola za emisije (eng. EUA,) ali neizvesno je hoće li se trend nastaviti i 2021. godine usled neizvesnih izgleda za cene CO₂ i prirodni gas, piše 25. februara **ICIS**.

Nakon početnog temeljnog šoka pandemije, cene EUA krenule su u brzi rast.

Motivi za prebacivanje sa uglja na gas pojačani su, s relativno uvećanim troškovima goriva za energetske intenzivne industrije, ali se terminska cena EUA za decembar '21 bori da ostane na tom nivou nakon što je 12. februara dostigla najviši nivo od 40,02 evra za tonu CO₂ (€/tCO₂).

Nemački troškovi zamene goriva za naredni mesec, odnosno teorijska cena EUA potrebna za pokretanje prelaska s uglja na gas, kretali su se od - 19,75 €/tCO₂ do 54,73 €/tCO₂ od početka 2020. godine za prosečno efikasne TE na uglj i prirodni gas.

Negativan broj znači da je sam trošak goriva bio dovoljan da aktivira zamenu.

U međuvremenu, nemački troškovi prebacivanja goriva za prvu godinu kretali su se od 4,48 €/tCO₂ do 23,36 €/tCO₂.

Suprotno tome, referentna cena EUA kretala se od 15,30 €/tCO₂ do 40,02 €/tCO₂ tokom većeg dela razdoblja, daleko iznad podsticaja za prebacivanje goriva iz prethodne godine.

Na cene EUA u prošlosti je jako uticalo hedžing ponašanje komunalnih preduzeća. Podaci ICIS Analytics pokazuju da tipična nemačka komunalna firma 60% zaštite od ugljenika vrši za narednu godinu, 20% za godinu + 2 i 10% za tri godine unapred, kao i tokom godine isporuke.

ICIS Analytics identifikovao je spekulativne kupovine EUA kao ključni pokretač najnovijeg rasta cena dozvole oko 35 €/tCO₂ do 40 €/tCO₂. Cene uglja i gasa dobile su uzlazni trend nakon što su povećale troškove zamene goriva.

S obzirom na trenutnu političku neizvesnost oko sprovođenja Zelenog sporazuma i restrukturiranja EU ETS-a, evropsko tržište ugljenika suočava se s povećanom nestabilnošću tokom godine jer špekulanti predviđaju regulatorne reforme, konstatuje **ICIS Analytics**.

Porez na CO₂ na granici EU platiti „virtuelnim“ dozvolama za emisije

BRISEL - EU mehanizam za prekogranično prilagođavanje ugljenika (CBAM) mogao bi zahtevati od uvoznika da kupuju "virtualne" dozvole za emisije ugljenika (EUA) koje odražavaju

ugrađeni CO₂ u njihovim proizvodima, predložio je jedan energetska ekspert.

Drugim rečima, nametanje troškova ugrađenih emisija uvoznicima moglo bi otvoriti put ka okončanju besplatne dodele EUA u EU sistemu trgovine dozvolama za emisije (EU ETS), rekao je Trevor Sikorski iz konsultantsko-analičke firme Energy Aspects u nedavnom intervjuu agenciji Montel.

Glavni cilj mehanizma za granično prilagođavanje CO₂, bio bi da ograniči takozvano "prelivanje ugljenika" (Carbon Leakage), odnosno reagovanja evropskih industrija sa visokom emisijom štetnih gasova tako što svoju proizvodnju sele u zemlje sa blažim ekološkim zakonima.

Evropska komisija predložila je CBAM kao deo svog Zelenog sporazuma prošle godine kako bi podstaknula trgovinske partnere iz trećih zemalja da podignu svoje klimatske ambicije i da smanje rizik od prelivanja ugljenika na tržište EU.

Dva najveća svetska upravnika finansijama formirali su kombinovani investicioni portfolio od 170 milijardi dolara u sektoru uglja koristeći novac iz privatne štednje i doprinosa ljudi, pokazuje novi izveštaj.

Iznenadujuća brojka blede u odnosu na astronomske 1 bilion dolara ulaganja u uglj koji je u januaru ove godine držalo 4.488 institucionalnih investitora, otkriva izveštaj koji je pripremila 25 zelenih grupa predvođenih nemačkom neprofitnom organizacijom Urgewald.

Pobuna britanskih mrežnih operatera protiv energetskog regulatora

LONDON - Britanski mrežni operator, National Grid inicirao je pobunu u elektroenergetskom i gasnom transportnom sektoru zemlje zbog namere energetskog regulatora Ofgem da ograniči prihode kompanija iz ove oblasti energetske privrede.

Kompanija je rekla da će se žaliti Upravi za konkurenciju i tržište (CMA) jer Ofgema ne dopušta dovoljno velike povrate za njena ulaganja u britanske mreže.

nationalgrid

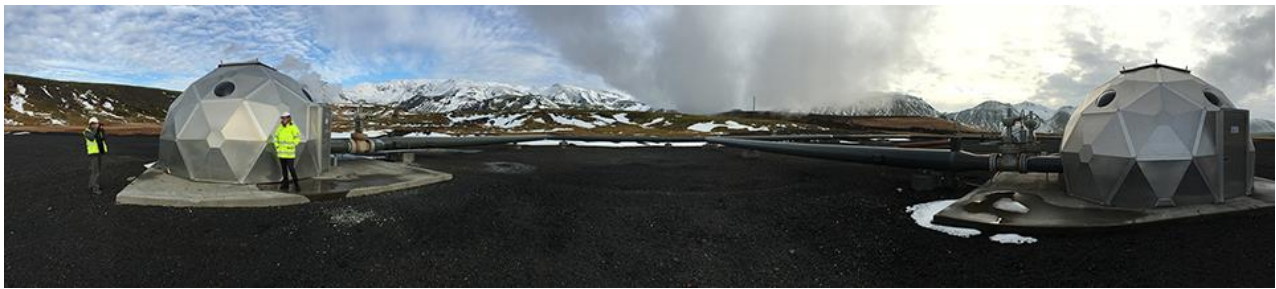
Ostali prenosni kablovski operateri, uključujući Scottish Power i SSE, pridružili su se žalbi National Grida na petogodišnji plan regulacije koji će smanjiti prinos kompanija za gotovo 40% od ovog aprila.

Pobuna u industriji počela je da se širi prošlog leta kada je Ofgem najpre izneo planove da prepolovi dozvoljene povrate od ulaganja u britanske prenosne kablove i gasovode kako bi zaštitio račune potrošača energije. Ulaganja od nekoliko milijardi funti na kraju plaćaju potrošači energije i obično čine petinu prosečnog računa za energiju u domaćinstvu, piše **The Guardian**.

Ofgem je svoj stav ublažio krajem prošle godine povećavajući dozvoljeni povrat investicije energetske kompanije sa prvobitnog predloga od 3,95% na 4,3% za sledećih pet godina. Stopa je i dalje najniža ikad predložena za regulisanu mrežnu kompaniju i znatno ispod 5,6% koje predlaže National Grid.

Islandska firma hvata, skladišti i pretvara CO₂ u stene!

REJKJAVIK - Jedna novoosnovana (startup) firma na Islandu rešava ključni deo zagonetke o klimatskim promenama pretvarajući ugljendioksid u stene, omogućavajući tako definitivno uskladištenje gasova staklene bašte (GHG), umjesto da pobegnu u atmosferu, objavio je 8. marta magazin **Fortune**.

Carbfix sa sedištem u Rejkjaviku hvata i rastapa CO₂ u vodi, a zatim ga ubrizgava u zemlju gde se za manje od dve godine okamenjuje. "Ovo je tehnologija koja se može prilagoditi - jeftina je, ekonomična i ekološki prihvatljiva", rekla je u intervjuu izvršna direktorka Carbfixa Edda Sif Pind Aradottir (foto dole).

"U osnovi radimo samo ono što priroda radi milionima godina, pa pomažemo prirodi da pomogne samoj sebi."

Osnivač Microsoft korporacije Bil Gejts i Elon Musk iz

kompanije Tesla su se među prvima zainteresovali sa izum islandske firme, piše Fortune.

Postojeća tehnološka rešenja deluju na dva načina. Prvi se naziva "hvatanje ugljenika" (*carbon capture*), gde se gas zarobi iz dimnjaka fabrika i elektrana pre nego što pobegne u atmosferu. Drugi, izazovniji proces je „uklanjanje ugljenika“ (*carbon removal*) - povlačenje CO₂ iz

vazduha oko nas. Hvatanje ugljenika može smanjiti emisije kompanije ili vlade na nulu, dok uklanjanje ugljenika može pomoći u ublažavanju njegovih emisija, ili čak učiniti njegov uticaj negativnim, uklanjanjem više CO₂ iz vazduha nego što se emituje.

Carbfix radi oboje. Uvećava svoj projekat hvatanja emisija CO₂ u geotermalnoj elektrani Hellisheidi po njihovom ispuštanju, a udružuje se sa švajcarskim startupom Climeworks AG koji pravi mašine za hvatanje CO₂ direktno iz vazduha.

Tehnologija se oslanja na bazalte, gde gazirana voda reaguje s elementima poput kalcijuma, magnezijuma i željeza, stvarajući karbonate koji ispunjavaju prazne prostore u stenama pod zemljom.

Carbfix planira da postigne milijardu tona trajno uskladištenog CO₂ 2030. Globalni potencijal skladištenja koji koristi ovu tehnologiju veći je od emisije sagorevanjem svih fosilnih goriva na zemlji, navodi Carbfix. Evropa bi teoretski mogla pohraniti najmanje 4.000 milijardi tona CO₂ u kamenju, a SAD najmanje 7.500 milijardi tona, piše Fortune.

Kada je reč o hvatanju ugljenika, centrala Hellisheidi to čini po nižoj ceni od kupovine dozvola za emisije CO₂. Njegov postupak košta oko 25 dolara po toni, u poređenju sa trenutnom cenom od oko 40 eura (48 dolara) po toni u EU sistemu za trgovanje emisijama, ključnom političkom alatu bloka za smanjenje emisija.

Brisel odobrio državnu pomoć za sistem daljinskog grejanja Bukurešta

BRISSEL - Evropska komisija (EK) odobrila je, prema pravilima EU o državnoj pomoći, rumunski plan da podrži nadogradnju sistema daljinskog grejanja u glavnom gradu Bukureštu.

Izvršna potpredsednica EK Margaret Vestager (foto), zadužena za politiku konkurencije, rekla je: „Ova mera pomoći od 254 miliona evra, finansirana zahvaljujući strukturnim fondovima EU, pomoći će Rumuniji u postizanju ciljeva energetske efikasnosti i doprineće smanjenju gasova staklene bašte (GSB) bez nepotrebnog narušavanja konkurencije. ”

Rumunija je obavestila Komisiju o svojim planovima za pružanje javne podrške u iznosu od 1,2 milijarde leja (približno 254 miliona evra) za sanaciju distributivne mreže (posebno "prenosnih" toplovoda do glavnih distributivnih tačaka) i sistema daljinskog grejanja u urbano područje Bukurešta.

Planirana podrška biće u obliku direktnog granta koji se finansira iz strukturnih fondova EU kojima upravlja Rumunija, prenosi **Romania-Insider**.

EU istražuje odluku Nemačke da plati zatvaranje elektrana za uglj

BERLIN - Evropska komisija saopštila je u utorak, 2. marta, da je otvorila istragu o tome da li su planovi Nemačke da kompenzuje vlasnicima privremeno zaustavljanje elektrana na uglj do 2038. godine u skladu s pravilima bloka o državnoj pomoći preduzećima.

Nemačka se prošle godine složila da komunalnim kompanijama plati 4,35 milijardi evra kako bi ubrzala zatvaranje svojih postrojenja na uglj.

"Naša je uloga da zaštitimo konkurenciju osiguravajući da kompenzacija dodeljena operaterima za postupno zatvaranje elektrana na uglj pre predviđenog roka bude svedena na neophodan minimum", rekla je Margrethe Vestager, koja nadgleda politiku konkurencije.

Zagovarači zaštite životne sredine kažu da bi kompanije koje imaju koristi od naknada - RWE i LEAG - ionako morale uskoro da zatvore elektrane jer proizvodnja električne energije sagorevanjem uglja postaje skuplja od proizvodnje iz OIE, prenosi **AP**.

Nemačka: Novi tender za gašenje TE na uglj

BERLIN - Nemački regulator energetske mreže raspisao je treći tender za izlazak iz proizvodnje električne energije iz tvrdog uglja za podnošenje

ponuda za zatvaranje dodatnih 2.481 MW proizvodnih kapaciteta na u 2022. godini.

Operatori elektrana na uglj mogu predati ponude do 30. aprila, a zatvaranja će se održati do 31. decembra 2022. Ponude su ograničene na 155.000 EUR / MW, pokazao je 2. marta dokument koji je objavio regulator BNA.

Prvi tender je ostvario prosečne uplate od 66.259 EUR / MW za kapacitet od 4,8 GW, podseća **Montel**.

Vetar zamenio ugalj kao najveći nemački izvor energije u 2020.

BERLIN - Udeo obnovljive energije u količini proizvedene i napajane električne energije u mreži u Nemačkoj dostigao je novi rekord, sa 42,3 % u 2019. na 47,0 % prošle godine, objavio je 5. marta Savezni zavod za statistiku (Destatis).

Sa 25,6 %, kapaciteti iz vetra zamenili su ugalj kao "najvažniji izvor energije" u Nemačkoj prošle godine. Istovremeno, električna energija koja se u mrežu napaja iz konvencionalnih izvora energije pala je za 13,6 % na godišnjem nivou .

Samo su elektrane na prirodni gas u Nemačkoj, "fleksibilnije" odgovorile na fluktuacije priliva električne energije iz obnovljivih izvora energije od ostalih konvencionalnih elektrana i zabeležile lagani rast od 3,6 % u 2020. na godišnjem nivou.

"Ne možemo u jednom koraku ukinuti ugalj, nuklearke i gas. Još uvek nam je potreban prirodni gas za ovu i sljedeću deceniju," rekla je za **Der Spiegel** nemačka ministarka za životnu sredinu Svenja Šulce (Schulze).

Nemačka: 2,4 mlrd evra naknade za nuklearke

BERLIN - Nemačka vlada saopštila je 5. marta da se dogovorila s četiri komunalne kompanije da im isplati kombinovanu naknadu od 2,4 milijarde evra za prevremeno gašenje svojih nuklearnih elektrana, prenosi **DPA**.

Nemačka je na putu da postupno ukine upotrebu nuklearne energije do kraja 2022. Šest nuklearnih elektrana koje su još uvek u upotrebi moraće biti zatvorene pre isteka prvobitnog radnog veka.

U saopštenju iz vlade navodi se da će švedska komunalna kompanija Vattenfall dobiti nešto iznad 1,4 milijarde evra, a preostalo će podeliti nemačke kompanije RWE, EnBW i E.ON.

Zauzvrat, kompanije će morati da odustanu od svih tužbi, uključujući slučaj koji je Vattenfall pokrenuo pred međunarodnim arbitražnim savetom sa sedištem u Vašingtonu za izgubljene investicije i neproizvedenu električnu energiju.

Mađarska ubrzala za pet godina rok za napuštanje uglja

BUDIMPEŠTA/VARŠAVA - Mađarska je šesta evropska zemlja koja je objavila svoj plan ukidanja uglja, najavljujući da će zatvoriti svoju poslednju preostalu elektranu na lignit 2025.

U međuvremenu Poljska kaže da će njena prva nuklearna elektrana biti izgrađena u Gdanjsku, a druga verovatno na mestu njene termoelektrane na ugalj Belčatov, piše 6. marta portal **World Nuclear News**.

Mađarski predsednik Janoš Ader objavio je prvobitni plan zemlje za izlazak iz uglja do 2030. u septembru 2019. Prošle nedelje, državni sekretar za razvoj kružne ekonomije, energetike i klimatske politike, Atila Stajner, najavio je ambiciozniji cilj, pomerivši rok ukidanja uglja na 2025. godinu.

Mađarska ima četiri nuklearna reaktora koji proizvode oko polovine električne energije. U 2018. godini nuklearna energija činila je 49% miksa električne energije, prirodni gas 23%, a ugalj 15%.

Mađarska regulatorna uprava za energetiku i komunalne usluge objavila je u novembru prošle godine da je odobrila plan za izgradnju dva nova bloka u postojećoj nuklearci u Paksu.

Poljska planira šest nuklearnih jedinica do 2043. godine.

Poljski državni sekretar za stratešku energetska infrastrukturu Piotr Naimski rekao je radio-stanici RMF FM 3. marta da će prva jedinica biti izgrađena u Gdanjskoj Pomeraniji i da se očekuje da će početi s radom 2033. Druga nuklearna elektrana će najverovatnije biti izgrađena u Belčatov, dodao je.

Naimski je prošle nedelje objavio da su diplomatske note koje su Poljska i SAD razmenile prošle godine o saradnji u razvoju poljskog programa nuklearne energije zvanično stupile na snagu. To znači da SAD sada imaju 18 meseci da pripreme i tehnologiju i ponudu za finansiranje izgradnje nuklearnih elektrana u Poljskoj, rekao je Naimski.

Prema najnovijem planu, udeo uglja u poljskoj potrošnji električne energije mogla bi pasti na 11-28% do 2040. godine, zavisno od toga kolika će biti cena dozvola za emisiju CO₂.

Uloga obnovljivog vodonika u poljskom zelenom planu oporavka

VARŠAVA - Poljska planira da uložiti 797 miliona evra za razvoj proizvodnje i distribucije vodonika, koristeći fond Evropske unije za ekonomsko spasavanje kako bi ubrzala prelazak na čistu energiju.

Transformacija energetskeg sektora u Poljskoj, koja iz uglja dobija više od 70% proizvodnje električne energije, jedan je od glavnih izazova identifikovanih u nacionalnom planu oporavka.

Evropska komisija želi da šestostruko poveća kapacitete vodonika proizvedenog iz obnovljivih izvora do 2024. godine.

Najveća poljska naftna kompanija PKN Orlen, koja već gradi čvorište za vodonik u centralnoj Poljskoj, planira do 2030. godine ulaganja od 25 milijardi zlot (6,6 milijardi dolara) za smanjenje emisije ugljendioksida za više od 20%.

Vlada je zelenu energiju postavila kao okosnicu svog plana oporavka, izdvojivši više od 6 milijardi evra za podsticanje nisko-karbonskih izvora energije i energetska efikasnost i sličan iznos za održivi transport. Ukupno će se oko 20% od 23,9 milijardi evra bespovratnih sredstava EU potrošiti na aktivnosti povezane sa klimom do 2026. godine, objavljuje **Euractiv**.

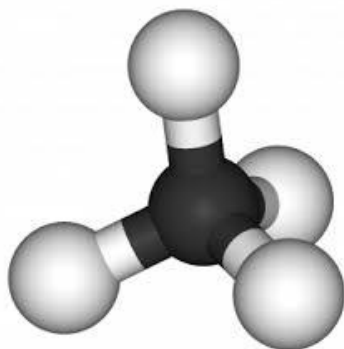

Shell: EU da nametne svoje standarde za metan i uvoznom gasu

LONDON - EU bi trebalo da uključi standard "performanse metana" u svoje predstojeće zakonodavne predloge za rešavanje pitanja emisija metana kako bi dozvolila uvoz prirodnog gasa samo iz zemalja sa sličnim politikama, rekao je u sredu visoki rukovodilac Royal Dutch Shella, piše **S&P Global Platts**.

Govoreći za IP Week virtuelnu konferenciju, Shell-ov šef sektora integrisanog gasa, Marten Vetselar, rekao je da se Evropa mora pobrinuti da sama očisti svoju kuću, a onda ići dalje i u zakonodavstvo nametnuti iste standarde za uvozni gas.

"Tako da EU može 'izvoziti' ove propise i osigurati da kupuje prirodni gas samo iz područja koja takođe usvajaju politike poput onih u EU," kaže Vetselar.

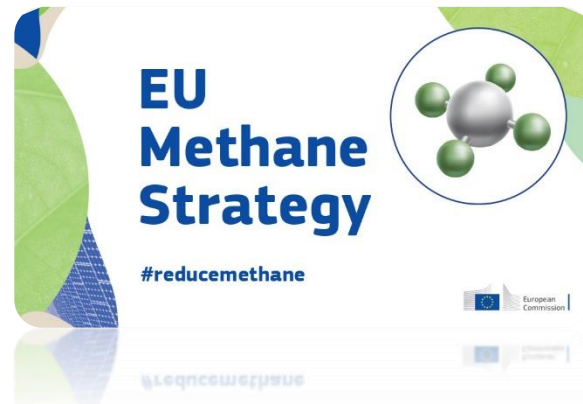

Prema nekim procenama, metan je 84 puta snažniji gas sa efektom staklene bašte (GHG) od CO₂ u 20-godišnjem vremenskom okviru.

Međunarodna agencija za energetiku je prošlog meseca saopštila da su naftne i gasne aktivnosti širom sveta emitovale oko 72 miliona tona

metana u atmosferu 2020. godine, što je približno jednako ukupnoj emisiji CO₂ iz cele energetske privrede EU, piše S&P Global Platts. Najveći emiteri su, prema IEA, bili Rusija, SAD, Iran i Turkmenistan.

Evropska komisija objavila je prošlog oktobra strategiju usmerenu na suzbijanje emisije metana i planove za iznošenje zakonodavnih predloga tokom 2021. godine.

Planira da usmeri svoje početne zakonodavne predloge na 'low-cost' inicijative za energetske sektor, poput otkrivanja i popravke curenja metana, kao i eliminisanja spaljivanja kaptažnog gasa.

EK je istovremeno navela da će, ako zemlje proizvođači ne budu preuzele značajne obaveze na smanjenju emisije metana, razmotriti predlaganje zakona o ciljevima, standardima ili drugim podsticajima kako bi se smanjile emisije iz fosilnog gasa koji se koristi u EU.

Rumunija: EU plaća samo visokotehnoške energetske projekte

BUKUREŠT - Investitori u Rumuniji koji planiraju projekte u elektroenergetskom sektoru na bazi prirodnog gasa moraće da ispune stroge zahteve, prenosi *Romania-Insider*.

U principu, uslovi koje investitori moraju ispuniti su visoki: emisija CO₂ u novim pogonima na gas ne bi trebalo da prelazi 250g po kWh - u odnosu na trenutno 325-340g.

Prema planu oporavka, otvaranju novih elektrana trebalo bi da prethodi zatvaranje elektrana na ugalj istog kapaciteta..

Tri evropska programa finansiranja, Plan oporavka i otpornosti, Plan modernizacije i višegodišnji finansijski okvir 2021.-2027., mogli bi Rumuniji obezbediti 15 milijardi evra za investicije u energetskom sektoru.

Rumunija i druge zemlje u regiji založile su se za održavanje prirodnog gasa kao prelaznog goriva u politikama Evropske unije, pa stoga i u njenim finansijskim instrumentima.

Povećane perspektive kreditnog rejtinga bugarske elektroprivrede

SOFIJA - Poznata rejting agencija Fitch povećala je izgleda za dugoročni kreditni rejting bugarskog (državnog) energetskog holdinga BEH u stranoj i domaćoj valuti sa stabilnih na pozitivne, zadržavajući ocenu na 'BB'.

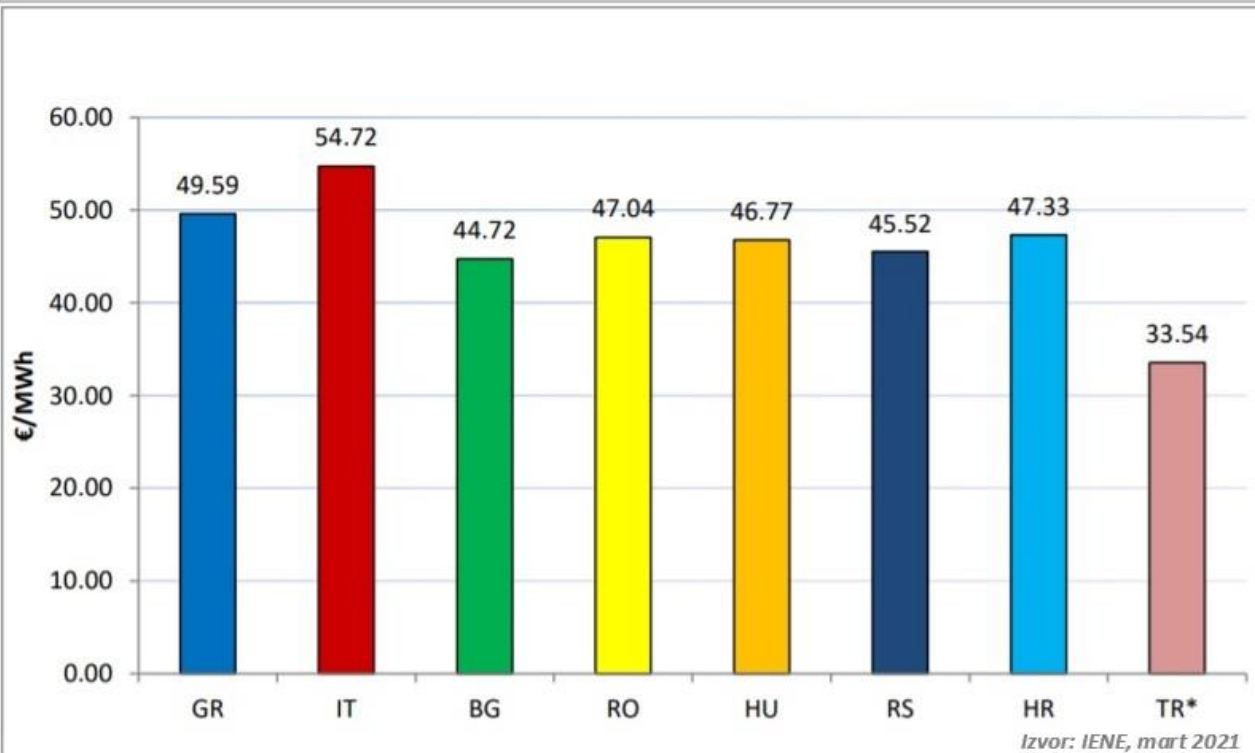
Ta promena posledica je nedavne revizije izgleda kreditnog rejtinga Bugarske sa stabilnog na pozitivan.

Energetski miks firme je raznolik, a većina proizvedene električne energije potiče iz NE Kozloduj (foto gore) i hidroelektrana. Stoga Fitch smatra da su problemi povezani s životnom sredinom, socijalnim i korporativnim upravljanjem neutralni u odnosu na ekološke, društvene i upravljačke (ESG) faktore ili na njega imaju minimalan uticaj, *saopštio* je BEH.

Prosečne kliring cene električne energije u nedelji od 22.-28 februara

Prosečne cene električne energije po zemljama u nedelji 22.-28. februar

